

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Verna - A Dominica Septuagesimae, ad Dominicam SS. Trinitatis

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quàm verè autem unusquisque sibi poßit illud Christi applicare. Vsque
modo non petistis quidquam, patet ex ipsa Oratione Dominica, cuius
septem petitionibus cùm septem opponantur vitia, quæ dicuntur ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-44214

Dominica 5. post Pascha. *Si quid petieritis Patrem, &c.*
Ephes. 1. *nihil ita petitur, quod non obtineatur; Secundum propositum eius qui operatur omnia, secundum consilium voluntatis sua ut simus in laudem gloriae ejus, nos qui ante speravimus in Christo.* Sic opportunè Apostolus, qui sic obtinuit quod petebat, licet negatum fuerit, neq; enim aliter petebat quam secundum illud divinæ voluntatis consilium, quod tale erat, ut pateretur angelum Satanæ. Sic ipse Christus Dominus exauditus est pro sua reverentia, licet Calicē biberit quæ nřafire petebat; quia nō aliter petebat quæ prout velleat Deus, *Nō mea voluntas, inquit, sed tua fiat. Itane oras?*

Luc. 22. *Pensate, inquit S. Gregorius, petitiones vestras, videte si in nomine Iesu petitis, id est, si gaudia salutis eternæ postulatis. In domo enim Iesu Iesum non queritis, si in aeternitatis templo importunè pro temporalibus oratis. Expende illud importunè, quod vitiosum esse potest in modo & fine. In modo quidem, si nimis avidè temporalia petere curuntur: is fine vero, si ex affectu ipsorum temporalium misericordie ordinato ad salutem: unde S. Jacobus, *petitis & non accipitis, & quod male petatis, ut in concupiscentiis vestris insumatis;* id est, ut licet concupiscentiae satisfacti sint. Quo in sensu apud Cessianum hæc sunt egregie dicta: *Nihil caducum vult à se, nihil vile, nihil temporale aeternitatum Conditor implorari. Itaque magnificentia ejus ac munificentia maximam irrrogabit injuriam, qui quis semper iernis petitionibus prætermisso, transitorum aliquos & caducum ab eo maluerit postulare;* & offensam portius quam propositio nèm iudicis sui, vilitate orationis incurrit. *Sic**

In Ps. 34. S. Augustinus: *si illa penterit, injuriam facies illi, & davinum tibi, præponendo illi quod fecit, cum velis se ipsum dare qui fecit. In hoc amore dixit illi anima quadam: Nunquid ipse es pars mea Domine? Elegant sibi qui volunt quid possident, faciant sibi partes de rebus: pars mea tu es, te miki elegi. Et iterum: Dominus pars hereditatis meæ: possideat te ut possideas illum: eris prædium ipsius, eris dominus ipsius: possideret & possidetur ut profit, Nunquid ut aliquid ei tu ei profis? nam dixi Domino: Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non egis.*

Hūc etiam spectant hæc consequentes Veritatem.

Discedat ab iniuritate omnis qui nominat nomen Domini.

¶ 1. varse, In die Circumcisionis, ex 2. Tim. 2.

Si quid petieritis Patrem, &c.

Sensitivæ Devotionis subtractio, veræ & solidæ Devotionis est probatio.

In 1. parte. Die 12. Ianuarii.

Sicut in adversis, ita & in prosperis invocandus est Dominus.

In 1. parte, Dominica 1. post Epiph. Vbi ad numerias vocatus est Iesus.

Si ad humanam gratiam divina postulas, dividam ipsam repellis gratiam.

In 1. parte, Feria 2. hebdom. 2. post Epiph. Vbi de Nazarenis miracula petentibus.

Nulla in adversis conquerendi est ratio, aut nulla erit conquerentis oratio.

In hac 2. parte, Sabbato post Sexagesimam, Ad ipsa Evangelii hodierni verba jam supra exposita.

Si ordinatis ad salutem mediis non uteris, Mediatore Christo abuteris.

In 2. parte, Sabbato post Cineres.

Quæ ratione terrena tantum & non coelestia desideras, eadem necesse est, ut coelestia tantum, & non terrena desideries.

In 2. parte, Feria 3. hebdomada sequentis.

Eiranti in dubiis, & non oranti, nulla est erroris excusatio.

In 2. parte, Feria 6. post Octavam Ascensionis. Vide ibi & sequens Sabatum: Necnon Fermam 4. Pentecostes, de confusando Deo,

De septem vero petitionibus orationis Dominicæ quibus septem opponuntur virtus capitalia: Tota est in eis declarandis hebdomada 6. per singulas Ferias, in 3. parte. Quæ omnia sic in unum conflati possunt, ut demonstretur usque modò non petuisse quidquam eos, qui suis prævis desideriis seu virtutis reprimendis non vacant. Sibi enim contradicunt & obstant in orando. Unde hæc ad fructuolam præmixtum formatur veritas:

Qui sibi non contradicunt in suis malis desideriis: sibi contradicunt in bonis.

RATIO EST: Quia ille sibi contradicit in bonis suis desideriis, qui sibi Dominicam oranti orationem contradicit.

Sed qui sibi non contradicunt in suis malis desideriis, ille sibi Dominicam oranti orationem contradicit.

Ergo.

Qui sibi non contradicit in suis malis desideriis, &c.

Ergo & sibi contradicit in suis bonis desideriis; & proinde nihil obtinet, nihil orat, nihil quidquam petit; simulator est, hypocrita est, ex illis unus est, de quo bene I. Iacobus, & Christus Dominus. Populus hic labiis me honorat, cor autem eorum longe est a me.

337
vacant, quod idem est ac dicere, qui sic affecti sunt ut prohibito suo suis se linant virtutis, iuxta proprias concupiscentias ambulantes. O 2. Pet. 3.
quam multi sic ambulant, quos deplorat Apostolus, inimicos crucis Christi, quorum finis Philipp. 3.
intervit, quorum Deus venter est & gloria in coniunctione ipsorum, qui terrena sapientia.

I. PUNCTUM.

PRIMA propositio tam certa est, quam verè S. Cyprianus de singulis orationis Dominicæ petitionibus scripsit: *Hoc ubi petierimus a Deo, nihil remanet quod ultra debet postulari.* Hoc enim est apercere dicere, nullum esse bonum desiderium, seu nullum esse bonum desiderandum ac perendum, quod illis septem petitionibus non contineatur, ac propterea, qui sibi talem oranti orationem contradicunt, sibi manifeste contradicunt & repugnant, in suis bonis desideriis. *Labi dolo in corde & corde locuti sunt*, ait Psaltes: *Contra verò Moses, Inesse quod justum est persequeris.* Id est, cave ne dum justa insulte prosequeris, tibi contradicas & obstes. Unde & Sapientis, *Qui custodierint justa justè, justificabuntur*, quasi diceret, Illi denum habebuntur iusti & integri, qui suis in bonis operibus sibi cohærebunt, sibi consentient; non autem illi qui sibi meti ipsiis contradicunt, dum ore aliud & corde aliud proficiuntur. *Vt dupliciti corde, & labitis scelestis!*

Tertium est, talen vitum sibi oranti orationem Dominicam contradicere & repugnare, quia volendo septem illa virtutia, vel unum ex his aliquod, voluntatem habet oppositam septem illius orationis petitionibus, aut earum uni vel alteri, prout magis aut minus præ affectam gerit voluntatem. Sicut enim virtutibus suis contrariae opportunitur, ita & oppoununtur Dominicis illis, quas S. Chrysostomus vocat, *sententias*, nos communiori vocabulo, *petitionibus*, quæ septem singulæ, septem virtutes includunt, plane & directè pugnantes cum totidem virtutis capitalibus sat ex se notis.

Hæc essent declaranda sigillatim, sed quia longius traheretur oratio, viderique possunt, qua suo designato loco reservantur uberioris explananda, sic in pauca contrahuntur. Prima petitioni responderet Humilitas, superbia seu vanitati repugnans. Secundæ, Liberalitas seu quævis alia virtus, avaritiae contraria. Tertiæ, Mansuetudo iræ opposita. Quartæ, Temperantia gulae contraria. Quintæ, Charitas invidiæ adversaria. Sextæ, Castitas inimica Luxuriæ. Septimæ, Diligentia sive devota sedulitas contra pigritiam aut accidiam.

Quibus ita manifeste propositis, jam acedat virtuosus ad orandum, jam effundat orationem Dominicam, jam pronunciet quod à Patre nostro cœlesti perendum Filius docuit: volat illud & revolvat quantum voler, nihil dicit, nihil nisi sibi me contradicit.

Nescitis quid petatis, dicebat Dominus duabus illis Discipulis, qui primas ambiebant sedes in ipius regno: nam si scivissent quænam essent illæ sedes, & quid esset esse pri-muni in regno Christi, nunquam illo postulasset animo talen primatum, Prima sedes in regno Christi est humilitas, humiliatio, contemptus sui, contemptus mundi; qui voluerit major esse, sit omnium minor, sit minister. *Ibiā.* & servus omnium, ait Rex noster; at certè hoc non petebant qui de primis contendebant sedibus, imò plane oppositum, quale sibi fingit

appetit.

T. 2

appetitus, cum ambit eminentiores gradus & primas cathedras; unde sibi totis repugnabat, nam petebant praeesse simul & subesse ceteris: praeesse quidem, prout ambitione movebantur; subesse vero, prout Christus statuerat primos sui regni fore demissiores; quæ quam essent pugnantia & contradicentia quis non videret?

Sic tu planè peccator, sic tu quisquis superbis oras sanctificari nomen Dei: vel omnino nescis quid ores, vel superbiam deponas nescie est, & veram indias humilitatem, vel tibi proflus contradicis. Nam idem est sanctificari ac celebrari; unde dicitur sanctificate sabbatum, id est, celebrare seu celebrem & festum diem habetote: Quid est autem celebrari nomen Dei? quid est ante omnia primum hoc postulare, nisi signatim unumquemque profiteri se nihil desiderare vehementius, quam ut Deus in his omnibus quæ nos spectant, agnoscatur Author & promotor: illi uni gloria deferatur, non nobis Pater, non nobis, sed non mini tuo da gloriam: tu enim bonorum es author omnium; unde si soli bono debetur gloria, tibi uni debetur qui solus ex bonus, & a te omne est bonum, omne laude dignum & gloria; quod vero nostrum est, sola est infirmitas, solum peccatum, sola malitia. Tibi Domine iustitia, nobis autem confusio facie.

Hoc est sanctificari, hoc est celebrari & glorificari nomen Dei, nec planè aliter. Unde Divus Chrysostomus, digna proflus oratio eo qui Deum patrem appellavit, nihil omnino prius quam pro illius gloria supplicare: iuxta illud, scilicet Domini, sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videatis opera vestra bona & glorificent patrem vestrum qui in celis est.

Itane vero superbis hoc primum & vehementius velit? itane velit de se nihil ut boni cogitetur? nihil reddatur gloria, nihil commendetur, nihil celebretur, non scientia, non nobilitas, non divitiae, non peritia; non pulchritudo, non vestes, non capilli, non quidquid gloriosum appetit, nihil horum in se spectetur? Deo, cuius est totum, totum deferratur, nihil sibi praeter suum nihilum & peccatum suum, cui non gloria, sed confusio reddenda est? Itane superbis hoc de se dicat & sentiar, quod revera dicendum esset vel tacite sentiendum, si vere primum & vehementius peteter Dei nomen celebrari? Vel non esset superbis si hoc sentire, vel nisi hoc sentiat, su-

perbus est; & quodcum superbus est, tam alienus est ab illa mente, quam prima petitio debet fieri, quam aliena est ab humilitate superbias tantumque sibi contradicit, quantum qui volebant primores gradus in regno Christi, & qui petebant primas sedes.

Sic avarus qui petit ut adveniat regnum Dei, nihil minus petit, nihil magis timeret. Nam cum terrenis bonis suis sit valde affixus, & nova in dies congerenda & cumulanda cogitet, nihil magis timeret quam mortem, nihil magis optat quam longævam, & si fieri posset, perpetuam vitam. Petere autem ut adveniat regnum Dei, & simul petere diuturnum vitæ tempus, ita sunt sibi opposita, sicut mors & vita. Nam ut adveniat regnum Dei, regnum caeleste, regnum illud beatitudinis sempiternæ, necessarium est omnino mori, & tametsi desiderium mortis expressum non exigatur ad hoc ritè postulandum, debet ramen paratus esse animus, aut profecto non debet ita esse aversus & alienus, qualis est avari animus, qui dum nihil magis timeret quam mori, nihil minus petit quam quod petit regnum Dei. O Mors quam Eccles. 4, amara est memoria tua homini pacem habentem in substantia suis, viro quiete. Et cuius via directa sunt in omnibus: Id est, qui sibi sic providit in omnibus quæ sunt vitæ propagandæ opportuna, ut nihil timeat nisi mortem.

Hoc idem de iracundo, de gulo, cæterisque notato vitiis, probatarum habes in memorato tertiaz Partis loco. Sicut enim nulla rem magis nota fit voluntas Dei, quam quæ necessitate aliqua implicatur, sic iracundus, qui orat ut voluntas Dei fiat, nihil magis alienum in animo versat. Quid est enim unde magis irascitur & excandescit, nisi quia non potest quod vellet? at unde illud non potest, nisi ex voluntate Dei, quæ tanto illi manifestius innotescit, quanto illud, quod magis vellet, minus potest? Unde in libro Iob recte describitur: Testendit adversus Deum manum suam, & Iob 15, contra Omnipotentem roboratus est; et currit adversus eum erecto collo, & pingui cervice armatus est.

Cum vero gula adductus panem a Deo petit: quare, a solo expectat Deo quod petit, a solo ab alio, non levem Deo facit injuriam, qui quod minoris dicit, nempe panem, a solo expectet Deo: quod autem in majoribus habet delicias, aliunde sibi procuret. Quod si suas simul delicias & laudiores cibos a Deo postuleret,

*Dtr. 17.
Ex. 20.*

Dan. 9.

postulet, nonne hoc tutsum est injuriosum
Deo, sic ab eo postulare, quod gula sue ser-
vit, quod peccati somitem subministret,
quod divinam incurrit offendit? Adhuc esse
eorum erant in ore ipsorum, & ira Dei ascendit
super eos.

¶. 17. Quid porro petit invidus, quid accepta
memor injuryæ, quid ultionis appetens, quâ-
do sua sibi petit dimitti debita, sicut dimittit
debitoribus suis? An revera desiderat sibi re-
mitti, vel fictè & simulatè tantum orat? affirmab-
it se revera desiderare, vel desperata est
mentis; sed falso affirmabit: nā vox illa, sicut,
quam interponit, manifestæ hunc arguit fal-
sitas; cùm enim suis non dimittat debitori-
bus, nec aliter sibi velit dimitti, quâm sicut
ipse dimicet, quid est nolle quod petet, nisi
hoc sit? Et præclarè Sapiens, homo homini re-
seruat iram, & à Deo querit medelam: in homi-
nem similem sibi non haber misericordiam, & de-
peccatis suis deprecatur? Iste cū caro sit, reservat
iram, & propitionem petit à Deo: quis exora-
bit pro delictis illius? Quasi diceret, nihil pug-
nantius fingi potest, quam ut homini homo
non parcat, & sibi à Deo parci petat!

¶. 18. Audebis verò etiam, impudice, Cælestem
rogare Patrem, ne te inducat in tentationem,
in quam te ipsum effusè projicias? Cave id
præsumas, cave id audeas, nam hoc aperte est
irridere quem rogat; Deus autem impune
non irridetur.

¶. 19. Restaret de pigro dicere, nisi de illo jam à
Sapiente dictum esset, vult & non vult piger,
quod tū maximè proficiet, cùm petit à malo
liberari. Vult enim quia perit, & tamen non
vult quia piger est, & abscondit manum sub as-
cella, nec ad os suum applicat eā. Id est, illa præ-
stare non vult quæ de suo conferre deber cum
divino præsidio, ut à malo liberetur. Pigrum
deicit timor, hoc est, sic abjicit, ut quantum vis-
velle videatur aliquid, non tamen velit, quia
non facit, quod ille faceret, qui verè veller.

III. PUNCTUM.

¶. 20. **Q**VI sibi ergo non contradicit in suis malis dé-
sideriis, sibi contradicit in bonis, vel certè
nulla dici potest habere bona desideria: nam
si quæ sint bona, non est dubium quin septem
orationis Dominicae petitionibus compræ-
hendantur, as si quando deponi debeant,
tum vel illo maximè tempore, quo talis pro-

nuntiatur oratio: nam ut ait sanctus Cypria-
nus, intentione sincera Dominum debet non vocis
sonus, sed animus & sensus orare, unde hoc pri-
mum rectè assertur, quod si tum oranti sibi
vitiosus contradicit, sibi contradicit in bonis
desideriis; nonne id patet? At verò aliud non
minus est evidens, quod ille ipse, qui est vitiis
implicitus, tum sibi oranti contradicit, cùm
unicuique petitioni suum sit oppositum vi-
tium, quo sit ut corde neget quod affirmat
ore: *Quis hoc non videat, & quidem ipsum*
*sibi tot le diversis modis opponere, quot ha-
bet vitia Dominicis opposita propositionibus?*

Arguet te malitia tua.

Et certè perniciosa malitia, que vel omni-
no non sinet te orare, vel nisi fictè & simula-
rè, quod peccus est quam si penitus non orares?
vellesne sic interdici sacris omnibus, ut ipsa
tibi Dominicæ vetaretur oratio, nec tibi plus
relinqueres pietatis erga Deum, quam si Deū
proslixi ignorares? Possetne fingi status isto
miserior? Et tamen, ô deplorandam vitiosæ
mentis perniciem! si Deum oras in tuis illis
vitiis, quibus exwendis non vacas, miserius &
dam nosus est aliquid quam status ille qui
extremam miseriam tibi videbarur attingere.
Nam sic fictè orando, vel corrumpas Deo
notum vel ignotum; si puras ignotum, quem
tu facis Deum? Deum nescientem! Deum ig-
norantem! ô blasphemiam! Quod si Deo no-
rum putas quod fingis, quem te ipsum facis
qui hoc audeas? tu presenti? tu scienti viden-
tique Deo non vereans affingere, non erubef-
cas illudè? Hoc est audacter provocare Deum. *Iob. 12.*
¶. 21. Sic Scriptura, sic Iob Deo plenus loquitur, sic
Deus ipse sentit; *Ad iracundiam me provocava-
vis Ephraim, in amaritudinibus suis.* Id est, in
peccatis quæ mihi valde displicent, vel quæ
fingit peccator aliquando sibi displicere.
¶. 22. *Quod est etiam accedere malignè ad Dominum,* *Ecclesi. 12.*
& cor habere plenum dolo & fallacia, quod
quam sit capitale, plurius urget Sapiens.

Fictè locutus est, vel semel Adonias Salo-
monis frater, quando Abisag Sunamitidem
sibi uxorem dari petuit, quod cum sensisset
Salomon, hac, inquit, faciat mihi Deus & hac
addat, quia contra animam suam locutus est *A-
donias* verbum hoc; Et nunc viruit Dominus quia
bodie occideatur Adonias. Notanda verba illa,
contra animam suam; nam & simul significant
contra mentem id factum & contra salutem;
quod evidentissimum est oranti vitioso acci-
dere;

T. t. 31

dere;

dere, qui non semel, non una in re, non in re temporali aut civili; sed quoties septenas illas iterat precatio[n]es, in quibus salutis nostræ summa vertitur, toties ille cōtra animā suam loquitur, contra mentem, contra salutem; O-

ratio eius execrabilis, ORATIO eius in peccatum.

*Prov. 28.**Ps. 103.*

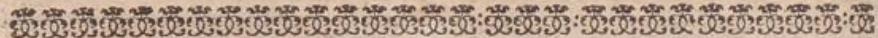
Certè si duntaxat uni decesserit petitioni sincera mens, si vel unum oranti adcesserit vitium, quod uni è lep[re]m adversaretur virtuti; solum hoc sufficeret ut quod ait sanctus Augustinus, tota penitus exhauriatur oratio; quantum magis id pavendum, quando vix unum decessit, quin omnes simul ex a quo pessimis ludentur preceandi formulæ!

Quamobrem nō modò id manifestè patet,

quòd usque modò, nihil quidquam vitiōsū petierit, quod sanè est luctuosum; sed quod sibi etiam graves accersiverit pœnas, qui contra animam suam tam s[ecundu]m tam audacter locutus est. Et quanti refert non in eo mori statu, in quo nullus sit orationis usus & fructus, tanti sc̄ito tua interesse, non in his vivere vi- tis, quorum finis interitus, interitus fictionis, interitus precum, interitus salutis animæ.

Quæ de Oratione h[ic] plura suggeri possent, vide in sequenti Feria Rogationum.

Ad h[ic] verò V[er]ba qua super sunt ex Evangelio: Ipse Pater amat vos quia me amatis: Totā est hebdomada 3. Adventus in 1. parte, ubi de amore Christi.

HAC HEBDOMADA, conformes Mysterio Ascensionis Domini Considerationes & Veritates, ex primo Capite Actuum Apostolorum eruuntur: atque his velut stimulis & motivis excitantur corda nostra, ut quæ sursum sunt querant & sapiant, ubi Christus est in dextera Dei sedens.

FERIA SECUNDA. IN ROGATIONIBVS.

DE PRIMO MOTIVO COELESTIS Desiderii. Quod ibi promissum nobis sit Regnum Dei.

Prabuit seipsum vivum post Passionem suam in multis argumentis, per dies quadraginta, aparenteis, & loquens de Regno Dei. Actuum 1.

VERITAS PRACTICA.

Quantam in te vim habet desiderium Regni Cœlestis, tantam tibi vim facies.

ni cœlestis, tantam tibi vim & violentiam facies: aut certè quantum deeris huic violentiæ, tantum & desiderio.

I. PUNCTUM.

RATIO est, quia quantum in nobis vim habet desiderium rei cuiuslibet, tam potens est & efficax, ut complectatur medium, quod ad eam obtinendam in primis est necessarium.
Sed ad Regnum cœlorum in primis est necessaria
v[er]is & violentia nobis facienda.
Ergo quantum in te vim habet desiderium Reg-

ni cœlestis, tantam tibi vim & violentiam facies: aut certè quantum deeris huic violentiæ, tantum & desiderio.

TAMEN Regnum illud, de quo cum Apostolis sapientissime Christus egisse dicitur, possit Ecclesia intelligi, sive Religio Christiana, cuius sacramenta, præcipue que ceremonias tunc ordinavit & suis obser-vanda tradidit: quia tamen non alio fine milicantem